

Izhaja vsaki dan
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Pesmične Stevilke se prodajajo po 3 mvč (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
Cene oglasov se računajo po vrstah (široke 23 mm, visoke 23 mm); za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.; za oglasnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Mala oznanila po 3 stot. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema inšeriatni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vsa leta 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne odziva. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODIČ. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tiskarna tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-brailnični račun št. 841.652.

TELEFON št. 1157.

S shoda narodno-radikalnega dijaštva v Trstu.

Vseučiliško vprašanje.

(Govoril Ciril Premrl.)

(Dalje.)

Praviho nam, (a nimamo znanstvene literature. Kakšna pa je bila nemška literatura, ko so na Nemškem ustanovljali prva vseučilišča? Kako naj se znanstvena literatura razvija, ako nam ne daste najvišjega znanstvenega zavetila: vseučilišča.

Položaj slovenskega dijaštva je danes nevzdržljiv. Na nemških univerzah se smatra naša za neljube tujce. Navezani smo na zavode, kjer gospodarijo nemški burši. Proti nam se postopa z bratsko silo. Kakor prihaja dogodki zadnjih dveh let, smatrajo tudi najvišje akademične oblasti univerz na Dunaju in v Graecu za nemško posest in ne za državno, vsem narodom namenjene zavode. Najvišje akademične oblasti se ponižujejo na dvomljivo stopinjo občazavateljev in ponižnih hlapcev nemškega burševstva. Trd in grenak je kruh, ki se ga tu deli slovenski akademiki mladi, drobtinice so, ki se nam jih meče, kakor jih meče bogatin nadležnemu hercu. Slovenski akademik si le s težavo pridobiva vatop v kak inštitut ali seminar, tudi tu vlada protekcija, povsodi ima Nemec prvo mesto. Meščanstvo nam je poslalo valed hujkanja nemškega dijaštva in časopisja nenaklonjena. Podpora, ki se jih deli v katehizih obliki, se dele z dvojno mero, inštrukcije slovenski dijak skoraj ne more več dobiti, ker je Slovence. Tak je položaj. Ni čudo, če zavreva slovenskemu dijaštvu v takih razmerah kr., če zahteva valed in valedo: Dajte nam slovensko vseučilišče!

Toda dijaštvo bi vse to pretrpelo, če ne bi trpel pri tem občutljive škode slovenski narod. Občutljivo oškodovani smo v narodnostnem, kulturnem in narodno-gospodarskem oziru. Kako naj pride slovenska do veljave v javnem življenju, v uradih itd., ako se mora naš inteligentni naraščaj izobraževati v tujem jeziku? Kako naj se slovensko uraduje, ako se je moral vzgajati uradnik v neslovenskih šolah? Ali naj nam slovensko vseučilišče nadomeste Gleispachovi kurzi? Ali bosta valed pomenjanja slovenskega uradništva slovensko uradovala nemški in italijanski uradnik, ki našega jezika ne znata, ali vsaj ne zadostno? Slovenskih uradnikov primanjkuje, ker je Slovence študiranje v tujini oteženo, ker zahteva velikomestno življenje mnogo žrtv,

bodisi da uničijo slovenskega dijaka materijalne skrbi, bodisi da podleže drugače.

Škoda trpimo poleg tega v kulturnem in narodno-gospodarskem oziru. Kako naj se razvija naš jezik, kako naj se goji znanost in veda, ako nimamo znanstvenega središča? Kako naj se širi izobrazba? Dajati mu jo morejo le višje šole in teh nimamo. Pomemben je še drug moment. Slovenski mladenič mora zapustiti domovino, ko je najbolj pridvren in pristopen najrazličnejšim vplivom. Prihaja v življenje, ki je čisto drugačno nego življenje v svoji domovini. Izgubi stik z domovino, pride domov kakor tujec med domačini. Ne more se več vglobiti v duševno življenje svojega naroda. Postaja sploh mladen, ali pa mu je delovanje med narodom oteženo. Odtod zgrešeni cilji, po nepotrebnem porabljen delavna energija. In to je za našega narod usodopolno; usodopolno, če se je izrabil stik inteligence s pripravljenim narodom. Vrh tega gredo še leto za leto velike vrste slovenskega denarja v tuja mesta, namesto da bi ostale doma. Koristi, ki jih prinaša slovenskemu akademiku življenje v tujini, so proti škodi razmeroma majhne.

To vse so splošni momenti, ki govorijo za slovensko vseučilišče in ki jih je treba vedno in vedno ponavljati. Da govorimo danes o tem vprašanju, v to nam dajejo povod tudi dogodki zadnjega časa.

Italijani stoje danes na tem, da dobe v kratkem vsaj začetek lastne univerze: pravno fakulteto. Ne odrekamo jim pravice do nje, privoščamo jim jo, kakor si jo sami želimo, dasiravno bi smelo dva milijona avstrijskih Jugoslovancev zahtevati, da se mora njihovi zahtevi prej ugoditi, nego zahtevi 700.000 avstrijskih Italijanov, za katere je vsaj deloma bilo že dandaj bolje preskrbljeno. Odločno pa zahtevamo od vlade in od svojih poslancev, da se nam istočasno zagotovi slovensko vseučilišče, da dobimo istočasno zanesljivo jamstvo, da se tudi naša želja v kratkem uresniči.

Čeprav se nam zli v bistvu italijanska zahteva upravičena, vendar odločno nasprotujemo, da bi bil Trst sedež njihovega vseučilišča. Dobijo naj ga tam, kjer je njihovo središče. In to je na Južnem Tirolskem. Trst ni čisto italijansko mesto, zgodovina in geografska lega dokazujeta to. Da danes na zunanji tako izgleda, to je delo kratkovidne vlade in Italijanov iz kraljestva. Zato je njih stališče za nas nesprejemljivo, zato je o tem vsaka diskusija nemogoča. Tu ne poznamo nobene kompromisa in bi ga ne vprejeli tudi

če bi se nam ponujalo za to vseučilišče v Ljubljani. Če bi priznali Italijanom vseučilišče v Trstu, bi to pomenilo, da se odpovedujemo svojim aspiracijam na Trst, da se odpovedujemo naši narodni eksistenci, ki zahteva, da nam je odprta pot do morja, odprt Trst, kamor se izteka že danes velik del naših moči. Italijansko vseučilišče v Trstu bi neverjetno pospešilo laško kolonizacijo, povečalo italijansko moč v Primorju. S tem bi nam bilo izgubljeno vsa avstrijsko Primorje, pokopan bi bil trud zadnjih desetletij, zastoj bi bilo vse naše delo.

Trst je naša bodočnost in zato bi dali sami sebi smrten udarec, ako privolimo v njih zahtevo. Italijanov ne vodijo pri njih stremeljenju kulturne potrebe, vodijo jih politični cilji. Ako torej obstanejo na svojem stališču: Trst ali nič, naj pripisujejo sami sebi, ako dobe drugi del. V tem ne poznamo nobene obzirnosti, Trst moramo ohraniti in naj bi nam bilo uporabljati zadnja sredstva. Trsta ne žrtvujemo nikdar in za nobeno ceno!

(Pride še.)

Dr. A. Tresić Pavičić pred svojimi volilci.

III.

Dr. Tresić hrepeni, da bi se našel modus vivendi z Italijani, ker ako se hoče doseči ideal narodne države, je potrebna sloga med vsemi ljudmi, bivajočimi v naši domovini. Po govornikovem mnenju Hrvatje sami ne bi bili dovolj močni, da bi se mogli upreti močnim sovražnikom kakoršnji so v prvi vrsti pangermani, ako bi imeli mi v domači hiši sovražnika, nelego medsebojno vojno. Po mnenju dra. Tresića, nas bodo prosvetljeni narodi smatrali vredne svobode le tedaj, ako pokažemo liberalizma nasproti sodeželanom, pa naj bodo ti katere-koli narodnosti. Ako hočemo, da bomo kaj veljali v svetu in da bodo drugi narodi spoštovali naš politični idejal, treba, da se v kulturi in politični zmožljivosti kažemo ne le enake drugim, ampak še višje in naprednejše od drugih. Dr. Tresić je uverjen, da bo naša usoda kedaj odvisna od mnenja evropskih velevalst o nas, zato da si moramo prizadevati, da si moramo prizadevati, da si pridobimo njihove simpatije in njihovo ljubezen. Ali s slepo borbo sodežavljeni tuje narodnosti bomo le izgubljali simpatije Evrope. Po prijateljstvu z Italijani, si pridobimo tudi pri-

jateljstvo prosvetljenih narodov, kajti italijansko novinstvo je zelo močno.

Dalje je rekel dr. Tresić, da o kaki državni delitvi z Italijani ne more biti govora, ker mi nismo samostalna država, a kdor ima oskrbnika, ne more sam razpolagati se svojim imetjem. Pač pa se moramo z italijanskimi sodežavljani politično pogoditi, skleniti skupni politični zvezek za borbo proti skupnemu neprijatelju. Spoznamljenje z Italijani je jako nujno radi viših političnih ciljev. Pa tudi če bomo morali popustiti v čem, se nam bo to v bodočnosti stokratno vračalo. Italijani da so že pripravljeni pritrditi naši temeljni politični ideji: združenju Dalmacije s Hrvatsko. V to svrhu ne more biti narodu hrvačkemu nobena žrtva prevelika.

To so vodilne misli izvajanj dra. Tresića pred hvarskimi volilci o sporazumljenju z Italijani. Ni dvoma, da je podal ta izvajanja zato, ker je čutil nujno potrebo, da pojasni, oziroma opraviči svoje stališče nasproti vprašanju sporazumljenja z Italijani. Je-li pa v resnici kaj pojasnil? Nič! Iz govora njegovega v Hvaru doznavamo le to, kar smo vedeli že popred: da je namreč dr. Tresić navdušen za spravo z Italijani in da je pripravljen za dosigo tega cilja položiti velike žrtve. Dr. Tresić se je tudi v Hvaru drzno povpenjal na krilih svojega idealizma, toda niti z eno samo besedo se ni dotaknil trdih tal realnih odnošajev. Govoril nam je pač, da sprava z Italijani je velik cilj vreden žrtv tudi od naše strani; ali nič nismo čuli iz njegovih ust, a kako ceno naj bi dosegli to sporazumljenje in kje ima plačati to ceno?!

To je punctum saliens — spoštovani gospod dr. Tresić. Ni dovolj da ste nam govorili v Hvaru o potrebi sporazumljenja z Italijani, ampak vi bi bili morali tudi konkretno označiti podlago, na katero bi hoteli vi postaviti sporazumljenje z Italijani!

Bistvo modusa vivendi, ali kompromisa obstaja menda v tem, da nekoliko popuščata in nekoliko oni. Iz ust dra. Tresića smo čuli le, da bomo morali v dosego tega cilja popustiti v čem. Nič pa nismo čuli, kje in kdo naj bi popustil na naši strani, in nič nismo čuli: kje in koliko hočejo popustiti Italijani?!

Dr. Tresić nam je res sicer zatrdil, da so Italijani pripravljeni vprejeti politični idejal združenja Dalmacije s Hrvatsko. In ker je tudi imenoval one dalmatinske poslance, ki se imajo dalje pogajati z

kdo in naj mi reče, da Hrvoja ni za kraljevski poklic! Ej! Rečite, da ni.

— A oni, kaj so rekli na to? se je zaletel Hrvoja v pripovedovanje svojega kuma.

— Oni?, je odgovoril Pavel, so zaklicali v en glas: Res je, samo Hrvoja bi bil človek za pravega kralja.

— To so rekli? je vprašal Hrvoja, zažarivši do vrh glave, ali so res rekli tako?

— Da!, je potrdil Pavel, gledaje kuma začujeno. Take so bile besede za te. Vsi v gruču so bili za mojega kuma. Vidiš, gospod vojvoda, kako te vse ljubi in spoštuje. Ti si prvi človek v kraljevini in da imaš v sebi le eno kapljico kraljevske krvi, nikdo drugi ne bi postal bosanski kralj, nego vojvoda Hrvoja Vukić.

Lica gospoda Hrvoja so zažarela od jeze, ustnici sta se mu nategnili v nekaj pasji nasmeh, da bi mogel videti bele zoba, a očesa sta iz pod obrvi ošinili siromšačnega Pavla, kakor da ran hočeti prebosti srca. Bedni Janković je opazil ta jezni pogled, ali njegova priprosta pamet ni znala uginiti, zakaj se Hrvoja ardi.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoa. — Nadaljeva in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. O.-O.

»Ti Peter vlečeš sam za Tvrđkovića, ti Pavle tja za Dabišo. Vleče Peter, vleče Pavel. Na čast vsm bodi ta bahja borba, ali moji prsti naj ostanejo daleč proč od vašega grdega, da, grdega posla. Trideset in več let je, da se izogibljem svetu in se umaknil v svojo goro. Malo kedaj sem pogledal v ravnino, in tudi kralja Tvrđka sem le malo poznal. Nisem ga hotel niti pogledati, da-si je bil velik junak in obramba naše Bosne ponosne. Patara sem po veri in ostanem v tem trden do groba. Tvrđko?! Tudi on je bil trden, ali se je omečal in zapustil je bosansko vero in se radi svoje koristi zavlekel v rimsko ovčjo kožo. To naj obračuna s Gospodom, večnim pravičnikom, čegar metla ne prizanaša niti kronanim ne-vernikom. Nu, sedaj ni govora o Tvrđku, ki

je ravno odšel na večno pravico; sedaj treba najti kraljevini novo, vredno glavo. Zato sem se spustil iz svojega gorakega gnezda semkaj v ta vaš Babilon, da čujem in vidim, pridejo-li zopet gršne duše na površje in izzivati jero Gospodovo, povzdigaivši na prestol neverno kukavico. »Koga bi ti, mcdrijan?« so zaklicali vsi v en glas, zbravši se okolo starca. »Le počakajte, se je odzval starec, branivši se z lakti. »Jaz mislim s svojo glavo, jaz sodim po svoje in ne brbljam nikake tuje molitvice na pamet. Kralja nam se hoče, ne res?! Glava kraljevine mora biti najpametnejši, najpoštenejši, najpravičnejši človek. Njegove oči ne smejo gledati ne na desno, ne na levo, ampak naravnost; njegovo srce mora jednako biti za plemiča in za ubožca, a jesiček njegove vse mora vedno ravno stati na strog pravičnici. Takov mora biti kralj, ker je prvi v narodu. Teško je seveda najti takega človeka. Kogar je rodila smrtna mati, vsaki je krvav pod kožo, a kri savaja človeka na greh. Pa dobro, recimo, naj bo vsaj najmanjši grešnik, ali pametna glava, junaška roka. Tvrđković? Ha! Ha! Ha! Dabiša? Ha! Ha! Ha! Fuj! Pleva! Plesnjava! Njiju oče je pljuval na čisto božjo zapoved, a mater bi trebalo kamenjati kakor babilonsko nečistnico. Pa

Italijani, bi morali soditi, da je dr. Tresić govoril le kakor Dalmatince in izključno z dalmatinskega stališča. Logično bi bilo torej, da bi bil povedal tudi, kaj nalbi dal matinski Hrvatje žrtvovali za sporazumljenje s Italijani?!!

Toda zopet nič — niti besedice ni bilo o tem. Ali pa morda tudi dr. Tresić sam ni na čistem s seboj glede cene, ki bi jo morali položiti Italijani v dosego sporazumljenja?!

Ne, to je izključeno. Vse informacije v njegovih nazorih glede realiziranja sprave s Italijani, kolikor smo jih dobivali od samsljivih in dr. Tresiću prijateljskih strani, odkar je on v svojem »Jadraku« in na svojih sestankih s Garibaldijem in drugimi avto-zastopniki italijanstva začel propagirati svoj »politični ideal« — vse te informacije so seglešale v tem, da je dr. Tresić že davno na čistem, kake cene naj bi prejeli Italijani za spravo in kdo naj bi jo plačal?!

Zato pa je tem značilnejše za postopanje in namene dra. Tresića, da noče na javnem shodu odkrito in lojalno povedati teh svojih namenov, kakor jih govori dan na dan v družbah in krogih svojih prijateljev!

Kriza na Ogrskem.

Odstop policijskega glavarja Rudnyja.

Kakor poročajo iz Budimpešte, je demisijska budimpeštanskega policijskega glavarja gotova stvar. Naslednik mu bo ministerjalni svetovalec Szabo. Rudny je moral demisijsko niti radi svoje sfere z ministrom notranjih stvari, ki je od njega zahteval, da istopi iz kazina. Rudny je izjavil, da ne istopi.

Fejervary zopet v avdienci.

Z Dunaja javljajo, da je bil Fejervary večerj zopet v avdienci, ki je trajala eno uro. Dunajska vest se glasi stereotipno, da je Fejervary poročal cesarju o položaju in da bo danes zopet vsprejet. Iz tega se sklepa, da večerj ni prišlo do nikake odločitve. Nu, če sodimo po dosedanjih izkušnjah v tej krizi, moramo pričakovati, da tudi današnja avdijsca ne prinese odločitve.

Simptomatično je tudi, da je ogrska koalicija zopet začela iskati stikov s hrvatsko opozicijo, kakor poročamo na drugem mestu.

Za sporazumljenje med Hrvati, Srbi in Madjari.

Z Reke poročajo, da se dne 4. febr. snide tamkaj konferenca ogrskih in hrvatskih okrogoma srbskih parlamentarcev. Namen tej konferenci da je, da se konečno določi skupna akcija nasproti Avstriji na podlagi toliko imenovane reške resolucije, ki jo je — kakor se zstrja — v principu vsprejela tudi madjarska koalicija. V imenu Madjarov pridejo baje na Reko: Košut, Apponyi, Andrássy, Teodor Batthiany, Polonyi, Aladar Ziehy — kakor se vidi, sami merodajni politiki madjarske koalicije. V imenu Hrvatov da pridejo poslanec Tuškan, Harambašić, Vinčević in Rubčić. V imenu dalmatinskih Hrvatov pa dr. Cigrija in dr. Trumbić. Za koalirane Srbe dr. Medaković. Konferenca bo trajala baje več dni.

Carinska vojna med Avstro-Ogrsko in Srbijo?

Gospodarski konflikt med našo monarhijo in sosedajo Srbijo se je zelo poojstril. Dočim je avstrijska vlada s prvega jako mlačno nastopila, je pa s svojo zadnjo noto precej ostro napela strune. Ne zahteva sicer, da bi Srbija odstopila od carinske zveze z Bolgarsko, pač pa zahteva sprememb na istej, kakor jih bo ona stavila. Srbska vlada je na kratko odbila to zahtevo Avstrije, čemur je posledica ta, da so se že začela pogajanja za sklep trgovinske pogodbe med našo državo in Srbijo prekinila. Valed tega žuga sedaj gospodarski konflikt v najostrejši svoji obliki: v carinskem boju. Srbija bo gotovo občutno trpela na trgovini se svojimi gospodarskimi pridelki, posebno pa v pogledu kupčije s živino. Ali povsem krivo, da, lahko mislujemo, da nemški listi ščuvajo našo vlado v najbrezobzirnejše postopanje. Kajti tudi Avstro-Ogrska bo hudo trpela na posledicah tega gospodarskega boja. Če bo Srbija trpela v svoji trgovini s živino, pa bo trpela naša država na eksportu svojih industrijskih izdelkov. Škoda bo tem huja, ker Avstro-Ogrska ne more nikjer najti nadomestila za svoja tržišča na Balkanu. Kaj se le, ako bi se iz tega konflikta izcimila — kar ni izključeno — splošna carinska zveza

med državami na Balkanu? — Na Dunaju imajo pač tisoč razlogov, da postopajo premisseno.

V dokaz, da se Srbija resno pripravlja za ta boj, naj služi vest, da je srbska vlada — kakor poročajo iz Belegrada — že stopila v zvezo z neko nemško tovarno vagonov z namenom, da jej ta v najkrajšem času dobavi potreben število hladnih in navadnih železniških voz. V slučaju carinske vojne s Avstrijo bo Srbija potrebovala več število voz.

Glagolica.

Spljetsko »Jedinstvo« je izvedelo, da pri mnogih duhovnikih po Dalmaciji prevladuje mnenje, da bi lepo in alčno zapričeli opravljati službo božjo na staroslovenskem jeziku; nekateri so celo te misli, da bi se posluževali popolnoma hrvatskega jezika v cerkvi, a po dovršenem času — fait accompli — naj jih le cerkvena oblastnija ukorava, kaznuje, suspendira, kakor jej drago. To bi vspelo, ako pristane na to vse nje svečenstvo.

Drobne politične vesti.

Vojaško-kazenski pravdni red. Z Dunaja javljajo, da je osnova za novi vojaško-kazenski pravdni red že dovršena.

Knezu Arsenu Karagjorgjeviću je ruski car Nikolaj poveril poveljništvo nad prvim ruskim telesnim polkom kozakov, ker mu srbski radikali kakor bratu kralja Petra niso hoteli dovoliti nikake apasne. Knez Arsen je baje velik nasprotnik radikalcev.

Domače vesti.

Imenovanje goriškega nadškofa. Z Dunaja poročajo, da je kanonik stolne cerkve v Gorici mons. dr. Fran Sedelj že imenovan goriškim nadškofom.

Nova tajna svetovalec. »Fremdenblatt« poroča, da sta tržaško koperski škof dr. Fr. Nagl in armenško-katoliški nadškof v Lvovu Josip Teodorovič imenovana tajna svetovalecema. Za danes podajemo le suho dejstvo.

† Anton Zupan. O te dni v Pali umrl leml mornariškem kuratu Antonu Zupanu pripoveduje »Omnibus« vrsto zanimivih črtic, ki označujejo pokojnika kakor ljubezajivega veselca, a magoiškušenega družabnika in priporočevalca zanimivih dogodkov z mnogih potovanj okolo sveta. V vsaki družbi so ga bili veseli, ker je bil duša vsej zabavi. Pokojnik je bil vreden in značajan, ki se ni oziral ne na desno, ne na levo, ampak je vsikdar hodil naravnost svojo pot. Svoje svobodne ure je posvečeval tudi diletantstvu v slikanju in modelovanju. S posebnim poudarom je kazal prijateljem veliko svojo sliko »Blejsko jezero« in v prejšnjih časih krasni leseni model blejske cerkve.

Njegovega pogreba so se v velikem številu udeležili častniki, uradniki, duhovniki in pulski Slovani.

Luka Svetec, e. kr. notar v Litiji, oče in ustanovitelj družbe sv. Cirila in Metodija bo obhajal letos 80 letnico svojega rojstva. Katerega rodoljuba ne razveseli vest, da je blagi starček še vedno šil in zdrav, vedno enako navdušen za našo šolsko družbo, tako, da še sedaj redno prihaja iz Litije v Ljubljano k družbinsim sejam.

Temu plemenitemu možu mora biti osebno naša slovensko ženstvo hvaležno, ker on je dal kakor ustanovitelj družbe povoda, da se narodne delavke tako združile ter ustanovile po Slovenskem 37 ženskih podružnic, ki so prava ogajišča narodnega delovanja. Umestno bi bilo torej, da bi naše podružnice proslavile tega moža s tem, da vsaka podružnica priredi po eno veselico, ki bi nosila ime: Svetčeva veselica, Svetčev večer. To bi bilo pravo zadovoljenje možu, ki je vse svoje življenje posvetil naobrazbi naroda, a ob enem bi bilo na korist naši šolski družbi.

Kakor sem žula, misli ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu prirediti v postu »Svetčev večer« z znamenitim programom. Ta podružnica naj navduši vse sestre in covrstnice, da bodo posnemale vzgled tržaške podružnice: v proslavo Luke Svetca in na korist družbe.

M.n.

O slovenski gimnaziji v Celju pišejo »Učit. Tovaršci«: Kako malo se vlada zanimala za slovenske otroke, kažejo jako žalostne razmere v zdravstvenem oziru na naših

slovenskih gimnazijskih razredih. Medtem, ko se morajo na vsaki ljudski šoli pometati vsak dan vsi razredi, da se ne kopiči prah, se pometajo učni prostori na slovenski gimnaziji, ki se nahaja v stari hiši, samo dvakrat na teden! Ni čuda, če se vzdigujejo, posebno ob srebah in sobotah, oblaki prahu za vsakim učencem, če gre po sobi. In ta prah morajo dihati v sebo dečki, katerih pljuča se nahajajo ravno v razvitju. To je neodpustljiv greh na zdravju učeče se mladine, ki mora itak po ves dan v inache že za dublih prostorih sedeti, in to občuti posebno britko v mrzlem simekem času, ko morajo biti okna zaradi mrzsa posajveč zaprta. Ali ni nikogar, ki bi se mu usmilila nedolžna mladina?

Val na krov! Časi, v katerih živimo, so tako resni, kakor jih zgodovina le redko beleži za Slovanstvo. V Rusiji je prišlo do revolucije, ki bo, da si uprizorjena po sovražnikih Slovanstva, konečno vendar le koristila Slovanstvu. V Rusih smo mi ostali Slovani gledali svoje brate po krvi in po jeziku.

Več, nego toliko, pa se nismo poznali, ker se v Rusiji niso brigali za nas — iz vsejši nekatere posamične učenjake, ki so tu pa tam napisali kako črtico o zapadnem Slovanstvu.

Ko se v Rusiji pomirijo duhovi in ko se uredi parlamentarno delovanje, bo tudi med ruskim narodom (vsaj upati je tako) več zanimanja za nas, od vseh strani zatirano rajo.

V naši državi pride v kratkem do velikih sprememb. Volilni zakon se mora prevestovati tako, da bo sleherni državljan, ki je izpolnil določeno dobo, in ki nima posebnih grehov na vesti, moral imeti volilno pravico. Ko se razširi volilna pravica, bo glavna potreba, da se bo naše ljudstvo tudi posluževalo te pravice in to na korist svojega naroda in svojih interesov.

V Trstu, kakor po ostali državi, bomo imeli velikanških volilnih bojev, kakoršnjih še ni bilo v naši državi. Sovražniki našega naroda bodo porabljali vsa dovoljena sredstva v to, da bi nas mogli tlačiti še nadalje. Naša dolžnost je, da se še sedaj pripravljamo na boj, da nastopimo dobro organizirani, ko pride odločilen trenutek. — Mi imamo dobre voditelje in veliko bojevnikov, ali te zadnje treba organizirati in disciplinirati. To težko nalogo more izvršiti le naš politično društvo »Edinost«, ako bo imelo dovolj moralne in gnotne podpore v narodu.

Kakor sem doznal, se to naše veljavno društvo v kratkem organizira tako, da bo imelo v mestu in po okolici več število zaupnikov in rediteljev. Ob enem bo ta naša politična trdnjava v kratkem apelirala na meščanske kroge, ki se vse premalo brigajo za bodočnost naše narodnosti.

Nikdar še ni bilo tako nujno potrebno, da se pripravimo na boj, kakor je to potrebno sedaj, ko stojimo pred vratmi velikih političnih sprememb, katerih posledice nam bodo pogubonosne, ako se ne pripravimo pravočasno na možat nastop v obrambo naših interesov in naše narodnosti.

Zatorej, ko bomo pozvani na delo — pojdemo vsi brez vsacega izgovora, ker je to naša sveta dolžnost!

Vai na krov!

Brejski.

»Südmarka« je imela minoloto 97.935 kron dohodkov, 49.846 kron več nego leta 1904.

To so številke, ki naj bi si jih ogledali izlasti Slovenci. Saj je ta denar namenjen, da bi odtikal ravno nas Slovence z rojstnih tal. Ta nemška gospodarska organizacija pomenja veliko nevarnost za naš narodni obstanek izlasti ob severni periferiji naše domovine.

Veliki narodni ples tržaške slovenske mladine. — Kakor šujemo dela naša poštvalna mladež velike priprave, da ta prireditve, ki je postala že tradicionalna v narodnem življenju tržaških Slovanov, vpešim sijajnejše.

Treba le enkrat prisostvovati kaki seji pripravljalnega odbora, da se vidi, kako intenzivno saniranje pokazujejo ti idejalno navdahnjeni mladi možje za čim lepši vseh ples, kako vroča želja se jim srečali na njihovem obličju, da finančni in moralni vpeh letošnjega plesa prekosi lanskega. A to znači mnogo.

Da se pa za njihova stremljenja uresničijo, je mnogo odvisno od naših imovitejših krogov. Ako bodo le-ti pripevali še možno

v še večem obsegu nego lani, bosta trud in dobra volja naše mladine kronana najlepšim uspehom.

Nihče se dvomi na tem, da bosta oba dve veliki dvorani »Narodnega doma« — gledališča in »Sokolovca« — na dan 11. februarja prenapolnjeni našega naroda, ki je že neštvisnokrat pokazal svojo narodno značajnost in poštvalnost za narodne potrebe. Ti dve lastnosti dišita tržaške slovenske življe in temeljita na veliki politični izobrazbi naroda na tržaškem ozemlju. Na ta kompliment so naši ljudje lahko ponosni, pa ga tudi zaslužujejo v polni meri.

Pripravljalni odbor je trdo osvedočen, da ta naša masa tudi dne 11. februarja pokaže zopet enkrat, kako visoko ceni delo naše mladine ter da umeva, kako treba nastopati v takih slučajih, ko treba podpirati šolski družbi in ob ednem manifestirati v prid narodne misli v našem, za slovensko bodočnost toli važnem mestu.

* * *

Pripravljalni odbor nas prosi, da popravimo naznanilo društva »Narodni dom« v toliko, da ples, določen za 11. februarja, ne bo ples tržaške moške podružnice, temveč tržaške slovenske mladine.

Umrl je v ponedeljek zvečer nagloma g. Josip Jaklič, kanonik kolegijataega kapitlja v Novem mestu.

Občinski redarji. Mestna delegacija je sklenila povišati število občinskih redarjev od 37 na 40.

Gimnazija v zavodih Sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano. Učni minister je dal škofovim zavodom pravico za pouk v gimnazijskih predmetih in jim dovolil naslov zasebne gimnazije. Za leto 1905/06 ima prvi razred pravico javnosti.

C. kr. poštnemu in brzojavnemu ravnateljstvu v Trstu v blagohotno uvaževanje. Naprošeni smo, da poustisnemo iz »Dolenjca«:

»Potreba za redno in pravično razdelitev dostavljanja poštnega prometa do krajev in vasi Šmihelske občine, ki se jih je dosedaj brezobzirno preziralo, postaja vedno nujnejša. K že opetovano zglašnim vasem Draka, Brod, Irča Vas, Sebrniče, so se pridružile, kolikor nam prijavljeno, še vasi: Boričevo, Mraševo, Vrh pri Ljubnem, Mali in Veliki Podljuben.

Oziranje se na tisto lojalnost, s katero nam je e. kr. poštno ravnateljstvo v Trstu šlo na roke pri izdaji našega lista, upamo trdno, da se tudi vsem vnebovpjočim krivicam, pod katerimi trpi ves naš javni promet zaradi nedostavljanja pošte, takoj in korenito v okom pride. Če se pošta dostavlja 90% prebivalstva ene in iste občine, zakaj bi se tista pravica ne raztegnila tudi na ostalih 10% prebivalstva. Če država, dežela in občina zahtevajo od nas jednake dolžnosti, zakaj tudi ne dela enakih pravic? Mi danes še prosimo za udobnost teh pravic, ali zna priti tudi čas, ko jih znamo z našim ljudstvom vred, katerega gospodarske interese zastopamo, naravnost zahtevati! Naj se nas ne prišli do tega, marveč naj se, kar se na papirju že dolgo prade in prede, vendar še enkrat tudi praktično izvede!...

Opozarjamo tozadevno tudi vse drugo slovensko časopisje, ki ima svoje naročnike v naših krajih, kajti časniki, katerih naslovniki bivajo izven krajev, kjer se prakticira dvojna mera dostavljanja, leže ali po tedne na pošti, ali prihajajo kakor pisma že 2 meseca iz več tujih rok na pravi naslov, ali se pa med to dolgo potjo sploh izgublajo. Temu krivi niso gg. poštni uradniki, pač pa ti isti organi, katerih indolencia mirno gleda take vnebovpjoče krivice.

Nov list. V Drag. Hribarjevi tiskarni v Ljubljani je prišel izhajati »Novi Slovenski Stajero«. Listu je urednik g. Cvetko Golar.

Čudno zimsko vreme. V prvi polovici t. m. smo imeli v Trstu krasne pomladanske dneve; bilo je kakor da smo že sredi marca in ne še le v sredi januarja. No, v drugi polovici se je vreme hkratu preobrilo: pričela je razsajati burja in pritiskal je hud mras.

O letošnjem čudnem zimskem vremenu, ki vlada sedaj v celi Evropi, sodi neki angleški meteorolog nastopno: Na Angleškem je te dni sijalo toplo sonce; temperatura je bila raznovrstna, samo ne januarjska. Tudi na jugu angleškega otoka so skoro posabili, kakov da je sneg. Iz Biarritza prihajajo vesti o strašni vročini, v Montreuxu je vreme blato, vlažno in toplo, kakor v aprilu. Ve-

...je zopet aktiven in bruhava lavo v obliki
meri. V Švici je tako toplo, da je sneg po
gorah skoraj skopnel; z Dunaja pa javljajo
o velikih viharjih in potresih. Nasprotno se
pa v Egiptu težje radi zime, kakoršne že
niso imeli 25 let; v Avstraliji se oblačijo v
košuhe.

Anglež konstatuje, da nad vso južno
Evropo vlada atmosferska struja, ki je pri-
stela iz Sahare topli zrak in prah.

Obstrukcija železničarjev. Na postaji
južne železnice so uslužbeni zopet uvedli
pasivno resistenco z izvrševanjem dela po
predpisih. To pa radi tega, ker je bilo na
zabrežinski postaji odpuščenih iz službe 13
delavcev, ki so zahtevali, da se odpusti iz
službe neki njih načelnik.

Kaj se vse govori po mestu! Govori
se, da ples tržaški gospa, ki bo
1. februarja, bo eden najimenitnejših in naj-
krasnejših v letošnji pustni sezoni. Pa kaj
se? Zanimanje je že sedaj tako veliko, da
odbor istega ne more niti odgovorjati na vsa
prihajajoča vprašanja.

Govori se, da se bodo vabila kmalu
razpisala in prireditelji hočejo, da se
vsaki vabilenec odzove, da bo materijalni
vsebi tem izdatkeji za našo družbo.

Govori se tudi, da do tega plesa imajo
pristop le vabljenci. Gospodje naj pri-
dejo v črni salonski obleki, dame pa v plesni
toaleti.

Da pa bo mogel vsaki rodoljubov polo-
žiti nasedo v teku pusta svoj obol, prirede
posneje velik ljudski ples na korist družbe,
ki bo pristopen vsacemu rodoljubu.

Toliko v pojasnilo, kaj vse se govori po
našem mestu.

Grdo morje. Mož, ki se je včeraj s
parnikom vozil iz Poreča v Trst, nam je pri-
povedal, da je bilo od Humka do Trsta
morje tako slabo, da je vse potovalce in
uslužbenes davila morská bolezen. Izranom
se sedaj godi huda. Po morju morajo trpeti
sevarnost in morská bolezen, po železnici
pa dolg čas in pa nevarnost, da burja pre-
vrne vlak!

Omenjeni mož nam je tudi povedal, da
imajo v Taru poštnega upravitelja Laha, ki
se zna niti besede »slavski«.

V Frstu pa da prihajajo pisma le —
tako jih hodijo kmetje sami iskat!

Kedaj se bodo vendar naše avstrijske
pošte — vsaj nekoliko modernizirale?!

Smrt valed uživanja klobasa. V Ce-
loven je umrla trgovčeva soproga Josipa
Peinlich, ker si je zastrupila želodec s klo-
basami.

**Med poukom se je ustrelil na celovski
gimnaziji neki učence tretjega razreda.** Igral
se je pod klopijo s revolverjem, ki je bil na-
hasan. Naenkrat se je revolver izprožil in
strel je zadell dečka v nogo. Dečko bo moral
še odgovorjati radi nedovoljene rabe orožja.

Požar na Jesenicah. V ponedeljek smo
sporočili na kratko, da je zgorela ena tretjina
tovarne na Jesenicah. Popolnoma je uničena
cinkarija, tovarna za žice in tovarna za šči-
nike ter prostor, kjer so upravljali žeblje v
zavitke in sode. Pogorel je tudi magerin z
vso zalogo. Škoda cenijo na približno pol mi-
lijona kron; škoda torej ni tako velika kakor
se je mislilo v prvi hip. Najobčutnejše so
zadeti delavci; nad 600 jih je naenkrat brez
dele. Ognej je prišel v nedeljo ob 4. jutraj
s tem, da se je vnel neki valjev v tovarni za
žice. Prihiti so gasilci z Jesenic, z Javor-
nika, s koroške Bele, iz Hrušice in z Dov-
jega. Ponesrečile so tudi 4 osebe. Tovarno
je lastna Kranjska obrtna družba ter se je
v zadnjem času lepo razvijala. Prišla je
svoje izdelke celo v Indijo in v Ameriko.

Mrtvo truplo novorojenčka na cesti.
Gospod Hugon Zudenigo, vračajoči se pred-
sinošnjim domov iz gledišča, je našel v ulici
Tiziano smot papirja, v katerem je bilo za-
vito mrtvo truplo novorojenega deteta moškega
spola. G. Zudenigo je obvestil redarje, ki so
pozvali zdravnika se sdravatiške postaje, ki
je konstatoval, da je bilo dete pravilno in
zdravo rojeno ter da je umrlo par ur prej.

Prijavljene tatvine. — Gospod Karol
Pauna, stanujoči v ulici dello Scoglio št. 19,
je prijavil včeraj predpoludne na policijskem
komisarjatu v ulici Luigi Recci, da mu je
neznani tat ukradl raznih dragocenosti v
skupni vrednosti 130 kron.

Radi te tatvine je bil aretovan — ker
se sumi, da jo je on izvršil — 22 letni Epi-
fanij Z., ki je bil v službi pri okradnem,
kakor težak.

— Gospod Anton Mihelič, skladiščar
v ulici Bratje Serafi, ki ima svojo prodaj-
nico v ulici Nuova št. 32, je prijavil včeraj
na policiji, da je neznani tat, predsinod-
nim malo pred 8. uro, ukradl iz izložbenega
okna 9 volnenih ženskih naravnih rut, vred-
nih 25 kron.

— Gospa Josipina Voghera, stanujoča v
ulici Nuova št. 30, je prijavila včeraj pred-
poludne na policiji, da jej je neznani tat iz
shrambe v podstrešju ukradl iz odprtega sa-
boja eno sukajo, dve obleki in več komadov
perila v skupni vrednosti 80 kron.

»Škrata« je izšla 3. letošnja številka s
mnogo krasnimi izvirnimi podobami in raz-
novrstnim štivom, med temi »Razmišljanje
riemanskega latinskega šupervaritelja na
Silvestrov večer«. — »Škrata« se dobiva v
tobakarnah po 10 stotink.

Koledar in vreme. Danes: Timotej, škof
in mučenec; Cislav; Milislava. — Jutri: Spre-
obrnitev sv. Pavla apostoljina; Radosin; Kosava. —
Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne +2,5° Cel-
sius. — Vreme včeraj: tu pa tam oblačno, veter.

Društvene vesti in zabave.

Dramatično društvo v Trstu vprizori
v nedeljo, dne 28. januarja 1906. v gleda-
lišni dvorani »Narodnega doma« v Trstu
ob gostovanju g. Ant. Verovška in g. J. Nučiča
iz Ljubljane na splošno zahtevanje
»Legionarje«, igro s petjem iz Napoleonovih
časov v 4 dejanjih. Spisal Fran Govekar.
Godbo vglasbil Viktor Parma. — Režiser g.
Jaka Šoka. — Pevovodja g. S. Bartelj. —
Sviral bo orkester prep. št. 97. — Zidetek
ob 7. in pol. Konec ob 11. uri zvečer. —
Dame se prosijo, da pridejo v prtiljše brez
klobuka.

Cene: Sedeži s vstupnino vred v pri-
tiljju: od I.—IV. vrste K 220, od V.—IX.
vrste K 180, od X.—XVI. K 160. Stoji-
šča v prtiljju K 1.—, za dijakke in vojske
do narednika 60 stot. Lože po K 8.—. Vhod
v lože iz ulice Galatti in Gappa. Vstopnina
v lože K 1.—. Sedeži s vstupnino vred na
galeriji K 160. Stojišča na galeriji 60 stot.

Sedeži in lože so v predprodeji v veli
»Narodnega doma« vsak dan od 2.—4. ure
popoldne, na dan predstave od 9. ure ju-
traj do 1. ure popoldne.

»Bratno društvo« v Zagorju na Pivki
uprizori 4. f.br. igro »Trije tičiki« v prid
društvene kaj žaice.

Pevsko in bratno društvo »Venec«
na Kosini bo imelo dne 11. f.br. zvečer v
hotelu »Korina« veselico s petjem, deklama-
cijo, igro in plesom.

Pevsko društvo »Volesila« v Škedenju
priredi velik ljudski ples v nedeljo dne 28.
tek. m. v dvorani gospe Marije Sanein (Oras).
Ples začne ob 5. popol. in bo trajal do 11.
ure zvečer.

Vstopnina: za moške 1 K, za ženske 80 st.

»Saleška čitalnica« v Soštanju priredi
28. t. m. v dvorani g. Rajsterja veselico, pri
kateri bo igrala kmečka mladina štantiljska
»Ne kliči vruga!« in »Trije tičiki«.

Razne vesti.

Suženstvo v Abesiniji. Abesinski cesar
Menelik je nedavno izdal odredbo, v kateri
se abesinskim podanikom strogo zabranjuje
kupovati in trgovati s sužnji.

Najjužnejše mesto na svetu je Punta
Arenas, v republiki Chile v južni Ameriki,
ki leži pod 53. stop. širine. Najsevernejše
mesto je pa Hamerfest na Norveškem, na
70. stop. širine. Punta Arenas ima danes
nekaj nad 80.000 prebivalcev raznih nara-
nosti. Tudi Hrvatov izlasti Dalmatincev je
tamkaj mnogo, ki se največ bavijo s ribar-
stvom.

Književnost in umetnost.

Broj 152. »Trčanskog Lloyd«, lista
za narodno gospodarstvo, izlazeč vsake su-
bote u Trstu, donosi dne 20. siječnja t. g.
bogati i zanimivi sadržaj.

»Trčanski Lloyd«, preporuča se sam
po sebi. On donosi članke v svim strukama
narodnog gospodarstva. S toga ni jedan ot-
meniji trgovac, industrijalac, obrtnik, posjed-
nik, pomorac, se bi smjelo biti bez njega. I
svratišta, kavane, gostione, čitavnice, obšine,
štedionice, banke, obrtne i vjerske škole sa-
druge, jednom riječi, svi bi morali držati
»Trčanski Lloyd«, kojemu je zadaća, da ore
i radi na onom polju naše budućnosti, našeg
dobrostanja, koje je jedino sredstvo našeg
uskrćenja. A to je polje: narodno gospo-
darstvo.

Predplata na »Trčanski Lloyd« iznosi
na godinu 12 K, a na pol godine 7 K u

cieloj monarkiji austro-ugarskoj. Izvan Austro-
Ugarske, gdje godj bilo, godišnja predplata
iznosi 20 franaka u zlatu. Novci i pisma
šalju se vlastniku u glavnom uredniku »Tr-
čanskog Lloyd«, g. Fr. Kušiniću, Trst,
Via Fabio Severo, br. P. 104, T. 246 (vla-
stita kuća).

Brzojavne vesti.

Cesar daroval za Albance 50.000 kron.

DUNAJ 23. Cesar je poslao 50.000
kron odboru za podpiranje prebivalstva v
Albaniji, trpečega valed potresne kata-
strofe.

**Carinski boj med Avstro-Ogrske in
Srbije.**

DUNAJ 23. Na predlog ogrske vlade
je bil včeraj izdan ukaz, da se zapre srbeka
meja. Meja je zaprta za izvoz živine in mesa
iz Srbije.

Preosnova gospodeke zbornice.

DUNAJ 23. Dne 17. t. m. so se pri
ministerskem predsedniku baronu Gautschu
sestali zaupniki vseh treh skupin gospodeke
zbornice. Baron Gautsch je omenjenim za-
stopnikom izrazil svoje misli glede eventuelne
preosnove gospodeke zbornice. Danes so za-
stopniki vseh treh skupin sporočili minister-
skemu predsedniku, da se ne strinjajo s mi-
nisterskim predsednikom v stveri preosnove
gospodeke zbornice.

Silna burja na Reki.

REKA 23. (Ogrski biro). Že dva dni
rasaja tukaj silna burja, ki ovira promet v
luki. Ladije iz okolice ne morejo v luko.
Vrvi Lloydovega parnika »Saturnus« so se
utrgale in »Saturnus« je burja vrgla ob pe-
mol. Tamkaj je trčil v dve jadrenici, ki sta
se potopili. »Saturnus« je tudi lahko poško-
doval ladiji »Brione« in »Volosa« škodo
cenijo na 25.000 kron.

Štrajk v Hrastniku in Ojstrem.

TRBOVLJE 23. Štrajk je izbruhnil
tudi v Hrastniku in Ojstrem. Na obeh kra-
jih štrajka 1100 mož. Mir se doslej nikjer
ni kalil.

Baron Fejervary.

BUDIMPEŠTA 23. »Ogrski biro« po-
roča s Dunaja: Ministerski predsednik baron
Fejervary je bil danes od 11. do 1. ure pri
cesarju na avdijenci. Ministerski predsednik
ostane na cesarjevo željo do daljne odredbe
na Dunaju.

BUDIMPEŠTA 23. »Ogrski kor. biro«
poroča s Dunaja: Ministerski predsednik
baron Fejervary je popoldne obiskal več
političnih oseb, med drugimi ministra vnanih
stvari grofa Goluchowskega in vojnega mi-
nistra Pietrecha ter je potem reševal takeže
posle. Jutri predpoludne vprejme cesar naj-
brž zopet v avdijenci ministerskega predse-
dnika barona Fejervaryja.

Demisija Rudnaya.

BUDIMPEŠTA 23. Minister notranjih
stvari ni vprejel demisije višega mestnega
glavarja Rudnaya z osirom na njegove sa-
sluge. Ob 3. uri popoldne je prišel mini-
ster Kristoff k Rudnayu ter se z njim četrt
ure razgovarjal. Rudnay je baje izjavil, da
vstraja pri svoji demisiji.

Razveljavljena dražba.

BUDIMPEŠTA 23. Upravno sodišče je
valed rekursa kraljeve domenske uprave
razveljavilo dražbo loveškega krošja v Gö-
döllö, ki so ga sdrakili kmetje v Gödöllö.
Vrnila se bo nova dražba.

Razpokoženje skupščine.

BELIGRAD 23. Kralj je vprejel mi-
nistra vnanih stvari, ki je poročal o repre-
salijah Avstro-Ogrske. Poslanici so pričeli
prihajati v Beligrad. V nedeljo bo zopet
otvorjena skupščina. Do tedaj se odloči vlada
po vedenju Avstro-Ogrske in po razpokože-
nju, ki ga to vedenje provzroči, se li uma-
kne, ali bo pa nadaljevala boj s Avstro-
Ogrsko. Najbrž se odloči za nadaljevanje
boja, ker ga zahteva na le večina skupščine,
ampak tudi del opozicije.

Belgarske sobranje.

SOFIJA 23. Sobranje se je zopet se-
stalo. Zasedanje bo trajalo do 7. februarja.

Zaroka španskega kralja.

PARIZ 23. Kakor poroča »Agence Ha-
vas« iz Madrida, se v kratkem oficijelno
razglasi zaroka kralja Alfonza s princesinjo
Battenberško.

Naroška konferenca.

ALGESIRAS 23. Vprejetih je bilo
prvih pet členov opravilnika, ki ima skupno

16 členov. O drugih členih se bo konferenca
posvetovala v sredo. Maročanski odposlanec
je izjavil, da sporoči svoji vladi glede pre-
povedi o prodavanju loveških pušk.

Amerikanci prodajajo Filippine.

LONDON 23. »Times« poroča iz New-
Yorka, da se tamkaj resno govori, da se novi
ameriški poslanik v Japonski poča v Tokio
s pooblastilom, da se s japonsko vlado po-
gaja o prodaji filipinskih otokov. Vzrok
temu je, da so ameriške Združene države
pričele obžalovati, da so pridobile Fili-
pine.

Dogodki na Ruskem.

PETROGRAD 23. (Petrogr. brz. agent.)

Včerajšnji dan je minul tukaj in Moskvi, ne
da bi se bilo pripetilo kaj posebnega. Poro-
čila iz drugih strani pravijo, da je dan minol
povsod v največem miru.

PETROGRAD 23. V Džankoj (guber-
nija Tavrijska) so Tatarji izvolili 11 odpo-
slancev za vseumzelmanski kongres, ki se
ima vršiti v Moskvi. Tatarji zahtevajo, da
se jim izroči posestava v Baku, nadalje za-
htevajo pravico vseh Tatarjev v Krimu, da
odpošiljajo člene v duhovno oblastnijo ter da
se krimski divizija preosnuje v »krimski ta-
tarski polk«.

Trgovina.

Borsna poročila dne 23. januarja
Tržaška borza.

Napoleon K 19.14—19.16 angl. lire K —
do —, London kratk. termin K 240.50—240.75
Francija K 95.65—95.75 italija K 55—55.70—
italijanski bankovci K —, rombija K
117.55—117.70 nemški bankovci
avstrijska ednoma roba K 99.85 100.15 og.
krona K 96.5 96.35 italijanski
— kreditne akcije K 673.50 — 675.50
državne železnice K 665.— 669.— Lomb.
K 119.— 121.— Lloydove akcije K 777.— 787.—
Srečke: Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.—
do 483.—, Bodenkredit 1890 K 302.— 310.—, Bo-
denkredit 1889 K 302.— 310.—, Turške K 147.—
do 149.— Sreke — do —.

Dunajska borza ob 2. pop.

	včeraj	danes
Državni doig v papirju	100.05	100.05
» » » srebru	101.05	100.05
Avstrijska renta v zlatu	117.85	117.90
» » » v kronah	100.0	100.20
Avstr. investicijska renta 3 1/2%	91.45	91.45
Ogrska renta v zlatu 4%	114.45	114.30
» » » kronah 4%	96.15	96.15
» » » 3 1/2%	86.90	86.85
Akcije nacionalne banke	1631.—	1631.—
Kreditne akcije	674.—	674.25
London, 10 Letr.	240.50	240.25 1/2
100 državnih mark	117.45	117.45
20 mark	23.50	23.50
20 frankov	19.11	19.12
100 ital. lir	95.50	95.50
Cesarski cekini	11.32	11.30

Parizka in londonska borza.

Pariz (šlep. — Francozka renta 98.90,
italijanska renta 1.465 španski exterior 91.80,
a cije otomanske banke 611.—. Menjice na London
251.20.

Pariz (šlep. — Avstrijske državne žele-
znice 711.— Lombard 125.— unificirane turške rente 92.52
avstrijska renta —, rombija 4 1/2% zla.
renta 59.65. London — 95.65 turške rente
484.— pariz — 142.50, a cije otomanske
akcije 14.37 a cije otomanske 16 i Miran
Lombard —, italij. Konos — 89 1/2%
Lombard 30 1/2%, vrebri 5.—, španski — 91 1/2%
lijanska renta 104 1/2% tržni diskont 3 1/2% —
Dunaju —, Miran.

Tržna borza 23. januarja

Budimpeška. Pariz — 17.12 t
K 17.14, rž za april K 13.96 do 13.98, ves za april
od K 14.74 do 14.76 koruna — maj K 13.94 do K 13.96
Pražana — srednje, povpraševanje pčilo,
tendencia vzdržana — Prodaja 12.000 meterskih
sto ov, vzdržano. — Druga žita nespremenjeno. —
Vreme: lep.

(Sledi na IV. strani.)

Poslano*)

ZAHVALA.

Podpisani se najtopeje zahvaljuje
gosp. dr. Mayerju, c. kr. okrajnemu
zdravniku v Tolminu, ker je s svojo
spretnostjo, neizmerno skrbjo in neutrud-
ljivim prizadevanjem rešil soprogo go-
tovo smrti.

V Tolminu, 20. jan. 1906.

Josip Zarli

ces. kralj. pis. oficijal.

* Za članke pod tem naslovom uredništvo
odgovarja le toliko, kolikor mu zakon vелеva.

Tovarna pohlštva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po
posebnih načrtih.

Hastrovani cenik brezplačno in franko

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najakutneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatke podpore v narodne in občinski institucije.